

Bedriftsdemokratinemndas protokoll

3/2017

Historisk arkiv

Dato: 20.03.2017

Vedtak ble truffet i følgende sak: BDN 17/772 Bane NOR SF

Protokoll 3/2017 Bedriftsdemokratinemnda 15. mars 2017

Vedtak ble truffet i følgende saker:

- BDN 17/772 Bane NOR SF

Følgende deltok:

- Gudmund Knudsen
- Gro Granden
- Halvor E. Sigurdsen

Bente Helene Torstensen deltok fra sekretariatet.

Møtet varte fra klokken 10.00 – 10.45.

BDN 17/772 Bane NOR SF

I brev 23. februar 2017 søker Bane NOR SF om unntak fra reglene om valgbarhet i forskrift til statsforetakslovens regler om de ansattes rett til representasjon i styre og bedriftsforsamling mv. § 9 jf. § 1 bokstav a, slik at "*personer som har permisjon for å jobbe for de ansattes organisasjoner kan være valgbare ved valg av ansatterepresentanter*". Søknaden støttes av fagorganisasjonene LO, SAN, YS og Unio i Bane NOR SF, som representerer til sammen mer enn 75 prosent av statsforetakets ansatte.

Søknaden er begrunnet med at det tidligere Jernbaneverket, som nå er omdannet til Bane NOR SF, har praktisert det slik at ansatte med permisjon for å

arbeide i de ansattes organisasjoner kan være tillitsvalgte i virksomheten. Videre heter det i søknaden at forskriftens avgrensning av hvem som er valgbare ikke fremmer forskriftens formål. Bane NOR SF viser også til Bedriftsdemokratinemndas avgjørelse i sak BDN 16/105 NSB AS, der en tilsvarende søknad fra NSB AS ble etterkommet.

Bedriftsdemokratinemnda viser til at det er enighet mellom foretaket og lokale fagforeninger om søknaden.

Retten til ansatterepresentasjon for Bane NOR SF reguleres av statsforetaksloven § 20, hvor det fremgår at de ansattes styrerepresentanter skal velges "*av og blant de ansatte*". Hvem som er valgbare er presisert i forskrift til statsforetakslovens regler om de ansattes rett til representasjon i styre og bedriftsforsamling mv. § 9, og er begrenset til den som er "*ansatt i foretaket på valgdagen*". Begrepet "ansatt" er i forskriften § 1 bokstav a) definert som "*person som arbeider i foretaket eller er i lovfestet permisjon. Ferievikarer anses likevel ikke som ansatt*". Det fremgår videre av vedtektene for Bane NOR SF § 6, at "*Representanter for de ansatte velges av og blant de ansatte i foretaket etter de reglene som gjelder for dette etter statsforetaksloven § 20 med tilhørende forskrifter*".

Slik forskriften er utformet må en person for å være "ansatt" enten utføre arbeid i foretaket eller være i lovfestet permisjon. Den som er i permisjon på annet rettsgrunnlag, for eksempel tariffavtale eller individuell avtale, er ikke "ansatt" etter forskriften. Dette betyr at personer som har permisjon fra foretaket for å arbeide i ansattes organisasjon ikke er "ansatt" etter forskriften § 1 bokstav a), og dermed ikke valgbar eller stemmeberettiget i foretaket.

Spørsmålet blir så om det bør gjøres unntak for den gruppen ansatte i permisjon som saken gjelder. Bedriftsdemokratinemnda viser i denne sammenheng til at den har kompetanse til å gjøre helt eller delvis unntak fra reglene om ansattes rett til representasjon dersom regelen vil medføre vesentlige ulemper eller er u hensiktsmessig for gjennomføringen av de ansattes rett til representasjon, jf. forskriften § 45.

Nemnda finner grunn til å peke på at avgrensningen av "ansatte" til å omfatte personer "i lovfestet permisjon" kom inn i forskriften ved den nå gjeldende forskriften til statsforetakslovens regler om de ansattes rett til representasjon i styre og bedriftsforsamling mv.. Etter den tidligere forskriften av 20. desember 1991 nr. 838 ble ansatt definert som "person som arbeider i foretaket ...", se § 1 første ledd bokstav a).

Som nevnt innledningsvis har nemnda etterkommet en tilsvarende søknad fra NSB AS. Når det gjelder søknaden fra Bane NOR SF, legger nemnda vekt på at det tidligere Jernbaneverket som Bane NOR SF er fortsettelsen av hadde samme tradisjon som NSB AS for å la ansatte med permisjon for å arbeide for Norsk Jernbaneforbund også kunne være tillitsvalgte internt i virksomheten. Når Jernbaneverket ikke hadde en tilsvarende tradisjon for de ansattes styrerepresentanter, har det sammenheng med at Jernbaneverket som et forvaltningsorgan ikke var organisert med et styre.

I søknaden vises det til at i praksis vil det være ansatte med permisjon for å arbeide i Norsk Jernbaneforbund søknaden vil gjelde. Nemnda har imidlertid valgt å utforme vedtaket som en generell dispensasjon.

I denne saken er foretaket og de ansattes organisasjoner enige om søknaden. Nemnda har forstått det slik at det er en bred oppfatning at ordningen ivaretar de ansattes interesser på en god måte til alles tilfredshet.

Nemnda har på denne bakgrunn kommet til at søknaden bør etterkommes.

Det forutsettes at foretaket orienterer nemnda om vesentlige endringer.

Bedriftsdemokratinemnda treffer med hjemmel i statsforetaksloven § 20 og forskrift til statsforetakslovens regler om de ansattes rett til representasjon i styre og bedriftsforsamling mv. § 45, jf. aksjeloven §§ 6-4 og 20-4 nr. 1, slikt

vedtak:

"Ved valg av de ansattes styrerepresentanter i Bane NOR SF, anses også personer som har permisjon fra Bane NOR SF for å utføre arbeid i de ansattes

organisasjoner som "ansatt" i foretaket, jf. forskrift til statsforetakslovens regler om de ansattes rett til representasjon i styre og bedriftsforsamling mv. § 1 bokstav a."